

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 27244/2023
09.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Илија Драгославић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Илија Драгославић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 241/23 од 12.07.2023. године, у седници одржаној 09.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 241/23 од 12.07.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П2 448/2021 од 27.04.2023. године, ставом 1. изреке, одређена је мера од заштите од насиља у породици, па је забрањено туженом да убудуће на било који начин узнемирава тужиљу, као и да се уздржи од сваког злонамерног, безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет и телесно здравље тужиље, под претњом принудног извршења. Ставом 2. изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици и забрањено је туженом да се тужиљи приближава на удаљености мањој од 100 метара. Ставом 3. изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици и забрањен је туженом приступ на растојању мањем од 100 метара око места становања тужиље из ..., улица ... број .. . Ставом 4. изреке, одлучено је да ће мера трајати најдуже годину дана од правноснажног окончања парничног поступка у овом предмету (погрешно означено као привремена мера). Ставом 5. изреке, обавезан је тужени да тужиљи надокнади трошкове поступка у износу од 93.000,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж2 241/23 од 12.07.2023. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Основног суда у Пожаревцу П2 448/21 од 27.04.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, из свих законских разлога.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила и тужени су крвни сродници, јер је тужени тужили стриц. Тужила живи у ..., у кући коју је наследила од свог покојног оца ВВ, рођеног брата туженог, а са тужиљом је у тој кући све до своје смрти ...2022. године живела и њена бака, мајка туженог ГГ. Тужила се старала о свим потребама пок. баке и бринула је о њој. Ћерке тужиле пунолетна ДД и малолетна ЂЂ живе у ..., с обзиром на то да њихов отац, тужилин муж, живи и ради у Тужила повремено одлази код супруга и деце у ... и тада се о баки бринула жена коју је тужила ангажовала и плаћала за то. Тужени са својом породицом живи у домаћинству које се налази у непосредној близини тужилиног домаћинства. Повремено је долазио у домаћинство свог покојног брата и обилазио мајку. Након смрти оца тужиле, односи између тужиле и туженог постају конфликтни а узроковани су нерешеним имовинскоправним односима везаним првенствено за кућу у којој тужила живи, а коју је наследила од оца. Тужени сматра да је оштећен у оставинском поступку и пред надлежним судом је покренуо поступак ради утврђења брачне тековине везано за тај објекат. Након тога, нижу се поступци које су покретали тужени и чланови његове породице против тужиле и то пред Основним судом у Пожаревцу, Прекршајним судом, пред ОЈТ у Пожаревцу, Центром за социјални рад у Пожаревцу и Полицијском управом у Пожаревцу, који су се односили на заштиту и безбедност пок. ГГ, баке тужиле, а мајке туженог, а због наводно неадекватне бриге тужиле о ГГ и забринутости туженог за њену безбедност. Пријаве су биле подношене и због вршења родитељског права тужиле у односу на њену малолетну ћерку ЂЂ. Тужила води поступак против туженог због узнемиравања права својине и сметања државине, а поднела је и приватну кривичну тужбу због кривичног дела самовлашћа. Наиме, у периоду када тужила није била у кући, већ се налазила код своје породице у ..., тужени је у више наврата мењао браву на улазним вратима куће па по повратку из иностранства тужила није могла да уђе у кућу. До кулминације поремећаја односа између парничних странака дошло је 18.10.2021. године, након ког догађаја је тужила поднела тужбу у овој правној ствари. Тог дана, након што је поново затекла промењену браву на улазним вратима куће, тужила је променила браву на улазним вратима куће. Неколико сати након промене браве, тужени је дошао да обиђе своју мајку, па како није могао да уђе у кућу поднео је пријаву Полицијској испостави Пожаревац наводећи да су НН лица ушла у посед куће његове мајке која је непокретна и да је њена безбедност угрожена. Након доласка тужиле и изјаве да је она заменила браву, јер је у лошим односима са туженим и након што је тужила откључала улазна врата, полицијски службеници су затекли сада пок. ГГ без повреда и она се том приликом није жалила да има било каквих проблема са тужиљом. У моменту када је тужилин супруг кренуо да затвори капију, пришао му је тужени и одгурнуо га је у пределу груди у вези са чим је поднета прекршајна пријава против туженог. Истога дана око 22 часа, тужени је поново поднео пријаву Полицијској испостави Пожаревац наводећи да се у кући у којој живи његова мајка налазе непозната лица, а полиција је одласком на лице места утврдила да у кући нису уочена пријављена НН лица. Према стручном мишљењу

органа старатељства, које је суд прибавио, тужиља страхује за своју безбедност и за безбедност чланова своје породице, с обзиром да би због великог броја пријава које подносе тужени и њему блиска лица, могло доћи до нових конфликта, тужиља се осећа непокојно због конкретних претњи и узнемиравања, постојећи конфликти се само продубљују и постоји ризик од несагледивих последица по тужиљу и њену породицу, па је сврсисходно изрећи мере заштите од насиља у породици према туженом и то налагањем од уздржавања од сваког будућег злонамерног, безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет и телесно здравље тужиље и изрицање забране приласка тужиљи на удаљености од 100 метара и на растојању мањем од 100 метара око места становања тужиље.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужиље закључивши да, с обзиром на односе између парничних странака, који су крајње дисфункционални, карактеришу их несклад и тензије, чије се последице не могу сагледати и предвидети у будућности, а чији основ је у нерешеним имовинскоправним питањима, те с обзиром на постојање оправданог страха тужиље од туженог да ће се њихови односи временом још више заоштрили, закључили су да постоји потенцијална опасност од даљег насиља у породици, због чега су изречене предложене мере.

По оцени Врховог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одредили мере од заштите од насиља у породици према туженом.

Насиље у породици дефинисано је чланом 197. Породичног закона, тако што је у ставу 1. прописано да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, док су у ставу 2. истог члана закона, наведени карактеристични видови насиља у породици који се у пракси најчешће испољавају, уз одређење да се насиље у породици сматра свако дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице. Дрскост, безобзирност и злонамерност су управо компоненте насиља у породици и његова суштинска обележја која га јасно разликују од дозвољеног понашања, при чему ради о правним стандардима чију садржину суд утврђује својим судом вредности. Имајући у виду све објективне и субјективне, као и специфичне околности сваког конкретног случаја. У конкретном случају, и по становишту овог суда, испољено понашање туженог према тужиљи у дужем временском периоду, а које је кулминирало 18.10.2021. године, има све елементе насиља у породици у смислу наведене законске одредбе.

Наиме, насиље у породици подразумева свако понашање које одступа од стандарда уобичајеног опхођења и контактирања са члановима породице, при чему је суд дужан да покаже нулту толеранцију на насиље, што подразумева да свако понашање које одступа од стандарда нормалног опхођења и комуницирања са члановима породице мора се квалификовати као дрско, безобзирно, односно злонамерно понашање. Стога се неосновано ревизијом указује да се у радњама туженог нису стекли елементи насиља у породици у смислу цитиране законске дефиниције.

По становишту овог суда, конкретно породично насиље туженог довољан је разлог за изрицање мера породично – правне заштите, имајући у виду да породично насиље од стране туженог има узлазну тенденцију, због чега је изрицање мера заштите

неопходно ради спречавања понављања таквих поступака туженог и испољавања тежих облика. Мишљење тужиље као жртве о степену опасности које јој прети, такође утиче на избор мере заштите која ће бити одређена, јер је управо жртва та којој се заштита пружа, због чега је њена субјективна процена кључни фактор приликом избора мере заштите, па нижестепени судови су правилно утврдили да код тужиље постоји оправдани страх с обзиром на претходно понашање туженог и дубину конфликта који постоји између парничних странака.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**